

Projekt

**UCHWAŁA NR XLIII/.../14
RADY POWIATU STARGARDZKIEGO**

z dnia 29 października 2014 r.

w sprawie uchwalenia „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Powiatu Stargardzkiego”

Na podstawie art. 12 pkt 11 oraz art. 40 ust 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 poz. 595 z późn. zm.) w związku z art. 9 ust 1 pkt. 3 i art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5 poz. 13 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Stargardzkiego” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Stargardzkiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodniczący Rady Powiatu
Stargardzkiego

Jacek Tomkowiak

„Pod względem formalno-prawnym
bez zastrzeżeń”
RADCA PRAWNY

Jolanta Retkowska-Niewiarowska

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13 ze zm.) wprowadziła zmianę dotychczasowego sposobu funkcjonowania i organizowania przewozów w transporcie publicznym. Definiuje ona m.in. pojęcie organizatora publicznego transportu zbiorowego oraz wyznacza zadania: planowania rozwoju transportu, organizowania publicznego transportu zbiorowego i zarządzania publicznym transportem zbiorowym.

Konieczność opracowania planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego leży w gestii organizatora publicznego transportu zbiorowego, czyli jednostki samorządu terytorialnego. Decydującym kryterium przygotowania w/w dokumentu jest liczba mieszkańców. Plan transportowy w przypadku planowanego organizowania przewozów o charakterze użyteczności publicznej opracowuje: powiat - liczący co najmniej 80 000 mieszkańców – w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowych przewozach pasażerskich. W związku z powyższym Powiat Stargardzki opracował „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Powiatu Stargardzkiego”.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy o publicznym transporcie zbiorowym informację o opracowanym projekcie planu transportowego ogłoszono w dniu 23.09.2013 r. na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Stargardzie Szczecińskim, w miejscowej prasie tj. Dzienniku Stargardzkim oraz rozesłano do uzgodnienia przedstawicielom gmin leżących na terenie powiatu.

Jak stanowi zapis art. 13 ust 2 ustawy projekt planu transportowego starosta za pośrednictwem zarządu przedstawia do uchwalenia radzie powiatu. Uchwalony plan stanowi akt prawa miejscowego.

W związku z powyższym proponuje się podjąć niniejszą uchwałę.

STAROSTA
Waldemar Gil

MP
Maulowski

PLAN ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO DLA POWIATU STARGARDZKIEGO

Stargard Szczeciński 2014

SPIS TREŚCI

1. Przedmiot opracowania	1
1.1 Cel opracowania	1
1.2 Definicje i określenia	2
2. Metodologia tworzenia planu zrównoważonego transportu zbiorowego dla Powiatu Stargardzkiego	5
3. Charakterystyka społeczno – gospodarcza Powiatu Stargardzkiego	6
3.1 Informacje ogólne o obszarze objętym planem.....	6
3.2 Dane demograficzne.....	10
3.3 Infrastruktura społeczno – gospodarcza.....	11
3.3.1 Edukacja.....	11
3.3.2 Rynek pracy	12
4. Infrastruktura drogowa Powiatu Stargardzkiego	15
5. Publiczny transport zbiorowy na terenie Powiatu Stargardzkiego	27
5.1 Transport drogowy osób	27
5.2 Komunikacja miejska	34
5.3 Transport kolejowy	36
5.4 Transport lotniczy	36
5.5 Transport indywidualny	37
6. Generatory ruchu	38
7. Planowana sieć komunikacyjna	41
7.1 Informacje ogólne	41
7.2 Ocena i prognozy potrzeb przewozowych	42
7.3 Charakterystyka planowanej sieci komunikacyjnej	42
7.4 Źródła i formy finansowania przewozów użyteczności publicznej	44
7.5 Środki transportu	46
Spis tabel	48
Spis wykresów	49
Spis rysunków	50

1. Przedmiot opracowania

1.1. Cel opracowania

Konieczność opracowania planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, zwanego w dalszej części „planem”, wynika z zapisów ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku *o publicznym transporcie zbiorowym*.¹

Powiat Stargardzki spełniając kryterium liczebności mieszkańców tj. co najmniej 80 tys., stał się organizatorem publicznego transportu zbiorowego na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowych przewozach pasażerskich do zadań którego, należy zaplanowanie, zorganizowanie i zarządzanie transportem.

Plan jest dokumentem przygotowującym transport zbiorowy do nowych uregulowań prawnych wynikających z cytowanej wyżej ustawy, która w pełni zacznie obowiązywać od 1 stycznia 2017 r. Ważnym elementem jest określenie przewozów o charakterze użyteczności publicznej i efektywne ich realizowanie. Wiąże się to z koniecznością wyznaczenia linii komunikacyjnych, których to operatorzy będą otrzymywać rekompensaty z tyt. utraconych przychodów.

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Powiatu Stargardzkiego umożliwi realizację takich celów jak:

- poprawę efektywności systemu transportowego,
- poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- wspieranie konkurencyjności gospodarki obszaru,
- poprawę dostępności transportowej i jakości transportu przy uwzględnieniu potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej zdolności ruchowej,
- ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne.

Plan poddany zostanie konsultacjom społecznym, celem zebrania uwag i opinii do opracowanej propozycji.

Plan po uchwaleniu przez Radę Powiatu Stargardzkiego, stanowić będzie akt prawa miejscowego.

¹ Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. *o publicznym transporcie zbiorowym* ((Dz. U. 2011 r. Nr 5 poz. 13 ze zm.) art. 9 ust. 1 pkt. 3

1.2 Definicje i określenia

Użyte w planie wyrażenia zostały zdefiniowane w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym i oznaczają:

- **gminne przewozy pasażerskie** - przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych jednej gminy lub gmin sąsiadujących, które zawarły stosowne porozumienie lub które utworzyły związek międzygminny; inne niż przewozy powiatowe, wojewódzkie i międzywojewódzkie,²
- **komunikacja miejska** - gminne przewozy pasażerskie wykonywane w granicach administracyjnych miasta albo:
 - a) miasta i gminy,
 - b) miast, albo
 - c) miast i gmin sąsiadujących- jeżeli zostało zawarte porozumienie lub został utworzony związek międzygminny w celu wspólnej realizacji publicznego transportu zbiorowego³;
- **linia komunikacyjna** - połączenie komunikacyjne na:
 - a) sieci dróg publicznych albo
 - b) liniach kolejowych, innych szynowych, linowych, linowo-terenowych, albo
 - c) akwenach morskich lub wodach śródlądowychwraz z oznaczonymi miejscami do wsiadania i wysiadania pasażerów na liniach komunikacyjnych, po których odbywa się publiczny transport zbiorowy⁴,
- **operator publicznego transportu zbiorowego** - samorządowy zakład budżetowy oraz przedsiębiorca uprawniony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób, który zawarł z organizatorem publicznego transportu zbiorowego umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, na linii komunikacyjnej określonej w umowie⁵,
- **organizator publicznego transportu zbiorowego** - właściwa jednostka samorządu terytorialnego albo minister właściwy do spraw transportu, zapewniający funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego na danym obszarze; organizator

² Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 3

³ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 4

⁴ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 5

⁵ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 8

publicznego transportu zbiorowego jest "właściwym organem", o którym mowa w przepisach rozporządzenia (WE) nr 1370/2007⁶,

- **powiatowe przewozy pasażerskie** - przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych co najmniej dwóch gmin i niewykraczający poza granice jednego powiatu albo w granicach administracyjnych powiatów sąsiadujących, które zawarły stosowne porozumienie lub które utworzyły związek powiatów; inne niż przewozy gminne, wojewódzkie i międzywojewódzkie⁷,
- **przewoźnik** - przedsiębiorca uprawniony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób na podstawie potwierdzenia zgłoszenia przewozu, a w transporcie kolejowym - na podstawie decyzji o przyznaniu otwartego dostępu⁸,
- **przewóz o charakterze użyteczności publicznej** - powszechnie dostępna usługa w zakresie publicznego transportu zbiorowego wykonywana przez operatora publicznego transportu zbiorowego w celu bieżącego i nieprzerwanego zaspokajania potrzeb przewozowych społeczności na danym obszarze⁹,
- **przystanek komunikacyjny** - miejsce przeznaczone do wsiadania lub wysiadania pasażerów na danej linii komunikacyjnej, w którym umieszcza się informacje dotyczące w szczególności godzin odjazdów środków transportu, a ponadto, w transporcie drogowym, oznaczone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.⁵)¹⁰,
- **publiczny transport zbiorowy** - powszechnie dostępny regularny przewóz osób wykonywany w określonych odstępach czasu i po określonej linii komunikacyjnej, liniach komunikacyjnych lub sieci komunikacyjnej¹¹,
- **rekompensata** - środki pieniężne lub inne korzyści majątkowe przyznane operatorowi publicznego transportu zbiorowego w związku ze świadczeniem usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego¹²,

⁶ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 9

⁷ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 10

⁸ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 11

⁹ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 12

¹⁰ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 13

¹¹ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 14

¹² Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 15

- **sieć komunikacyjna** - układ linii komunikacyjnych obejmujących obszar działania organizatora publicznego transportu zbiorowego lub część tego obszaru¹³,
- **transport drogowy** - transport w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym¹⁴,
- **umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego** - umowa między organizatorem publicznego transportu zbiorowego a operatorem publicznego transportu zbiorowego, która przyznaje temu operatorowi prawo i zobowiązuje go do wykonywania określonych usług związanych z wykonywaniem przewozu o charakterze użyteczności publicznej¹⁵,
- **zintegrowany system taryfowo-biletowy** - rozwiązanie polegające na umożliwieniu wykorzystywania przez pasażera biletu, uprawniającego do korzystania z różnych środków transportu na obszarze właściwości organizatora publicznego transportu zbiorowego¹⁶.

¹³ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 16

¹⁴ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 18

¹⁵ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 24

¹⁶ Tamże, art. 4 ust. 1 pkt. 26

2. Metodologia tworzenia planu zrównoważonego transportu zbiorowego dla Powiatu Stargardzkiego

Zakres planu transportowego dla powiatu stargardzkiego jest zgodny z art. 12 ust. 1 ustawy o *publicznym transporcie zbiorowym* oraz z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 maja 2011 r. w *sprawie szczegółowego zakresu planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego* (DZ. U. 2011 r. Nr 117, poz. 684).

Przy opracowywaniu planu transportowego dla Powiatu Stargardzkiego wykorzystano dane i materiały będące w dyspozycji Starostwa Powiatowego w Stargardzie Szczecińskim, Zarządu Dróg Powiatowych w Stargardzie Szczecińskim, Głównego Urzędu Statystycznego. Wykorzystano również pozyskane z gmin leżących na terenie powiatu informacje pochodzące ze stron internetowych oraz ogólnodostępne publikacje o tematyce związanej z publicznym transportem zbiorowym.

Zgodnie z ustawą o publicznym transporcie zbiorowym, w planie transportowym uwzględnia się ogłoszony plan transportowy wyższego rzędu – w przypadku Powiatu Stargardzkiego *Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Zachodniopomorskiego* ustanowionego Uchwałą nr XXXVII/498/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2014r.

3. Charakterystyka społeczno – gospodarcza Powiatu Stargardzkiego

3.1 Informacje ogólne o obszarze objętym planem.

Powiat Stargardzki jest jednym z większych powiatów w województwie zachodniopomorskim, obejmuje powierzchnię blisko 1.520 km² i ponad 120 tys. mieszkańców. Siedzibą władz powiatowych jest miasto Stargard Szczeciński, liczące ok. 70 tys. mieszkańców.

Powiat Stargardzki sąsiaduje bezpośrednio z powiatami: goleniowskim, łobeskim, choszczeńskim, drawskim, pyrzyckim, szczecińskim, myśliborskim, gryfińskim¹⁷.

Powiat usytuowany jest na południowy - wschód od stolicy województwa zachodniopomorskiego - Szczecina.

Stolicę powiatu dzieli odległość 40 km od granicy państwa, 36 km od Szczecina, 180 km od Berlina i 120 km od terminalu promowego w Świnoujściu.

W odległości około 40 km od Stargardu Szczecińskiego znajduje się Międzynarodowy Port Lotniczy Goleniów, z którego dogodne połączenia umożliwiają komunikację lotniczą ze światem. Stargard Szczeciński stanowi ważny węzeł kolejowy na mapie kraju. Linie kolejowe łączą miasto i region ze wszystkimi metropoliami Polski.

¹⁷ Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2011 r.. Warszawa: Główny Urząd Statystyczny, <http://pl.wikipedia.org>

Rys. 1 Położenie Powiatu Stargardzkiego w Województwie Zachodniopomorskim

Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_stargardzki#cite_note-1

W skład powiatu wchodzi 10 gmin. Jedna gmina posiada status gminy miejskiej, jest to Stargard Szczeciński. Cztery gminy posiadają status gmin miejsko-wiejskich, a są to gminy: Chociwiel, Dobrzany, Ińsko i Suchań. Pozostałe posiadają status gmin wiejskich, a są to: Dolice, Kobylanka, Marianowo, Stara Dąbrowa i Stargard Szczeciński. (tabela nr 1)

Rys. 2 Powiat Stargardzki z podziałem na gminy

Źródło: www.dodatki.powiatstargardzki.eu

Tab. 1 Charakterystyka gmin Powiatu Stargardzkiego

Nazwa gminy	Liczba mieszkańców w (tys.)	Powierzchnia (km ²)	Powierzchnia powiatu (%)	Gminy sąsiadujące
Dobrzany	4 900	134,73	8,9	Chociwiel, Ińsko, Marianowo, Suchań, Recz, Kalisz Pomorski
Ińsko	3 493	151,01	9,9	Dobrzany, Chociwiel, Drawsko Pomorskie, Kalisz Pomorski, Węgorzyno
Chociwiel	6 300	162	10,6	Dobrzany, Ińsko, Stara Dąbrowa, Marianowo, Maszewo, Dobra, Węgorzyno

Stara Dąbrowa	3 500	112,59	7,4	Chociwel, Marianowo, Stargard Szczeciński, Maszewo
Kobylanka	5 512	122,05	8,0	Szczecin, Stargard Szczeciński, Goleniów, Stare Czarnowo
Dolice	8 196	237,13	15,6	Stargard Szczeciński, Suchań, Choszczno, Pełczyce, Barlinek, Przelewice, Warnice
Suchań	4 302	132,80	13	Stargard Szczeciński, Marianowo, Dobrzany, Recz, Choszczno, Sierakowo
Marianowo	3 200	102	6,7	Stargard Szczeciński, Chociwel, Dobrzany, Stara Dąbrowa, Suchań
Stargard Szczeciński	11 260	318,88	21	Stargard Szczeciński (gmina miejska), Dolice, Kobylanka, Marianowo, Stara Dąbrowa, Suchań, Goleniów, Maszewo, Stare Czarnowo, Warnice
Gmina Miasto Stargard Szczeciński	70 000	48,08	3,16	Kobylanka, Stargard Szczeciński, Stara Dąbrowa, Marianowo, Suchań, Dolice

Źródło: <http://um.stargard.pl/files/newsy/2013/obligacje-pakietu.pdf>

3.2 Dane demograficzne

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Powiat Stargardzki zamieszkiwało 120 921 osób, w tym 59 344 mężczyzn i 61 577 kobiet. Gęstość zaludnienia wynosi 80 osób na 1 km² ¹⁸.

Tab. 2 Struktura mieszkańców powiatu wg. płci i gmin

	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Powiat Stargardzki	120 921	59 344	61 577
gm. Miasto Stargard Szczeciński	69 724	33 652	36 072
gm. Chociwel	5 992	2 993	2 999
gm. Dobrzany	5 061	2 554	2 507
gm. Dolice	8 093	4 071	4 022
gm. Ińsko	3 589	1 794	1 795
gm. Kobylanka	4 761	2 363	2 398
gm. Marianowo	3 234	1 573	1 661
gm. Stara Dąbrowa	3 718	1 900	1 818
gm. Stargard Szczeciński	12 380	6 253	6 127
gm. Suchań	4 369	2 191	2 178

Źródło:

<http://www.stat.gov.pl>

¹⁸ *Łudność. Stan i struktura w przekroju terytorialnym (Stan w dniu 31 XII 2012 r.)*. Warszawa: Główny Urząd Statystyczny,

3. 3. Infrastruktura społeczno – gospodarcza

3.3.1 Edukacja

W Powiecie Stargardzkim znajduje się 96 placówek zajmujących się nauką dzieci i młodzieży.

Tab. 3 Placówki oświatowe Powiatu Stargardzkiego

Rodzaj placówki	Liczba placówek	Liczba uczniów w szkołach
Szkoły podstawowe	30	6 780
Gimnazja	19	3 826
Szkoły ponadgimnazjalne, w tym:	47	6 784
– zasadnicze szkoły zawodowe,		912
– licea ogólnokształcące		2 854
– technika i ogólnokształcące		
szkoły artystyczne		1 910
– szkoły policealne		1 108

Źródło: <http://www.stat.gov.pl>

Liczba ludności w 2012 r. w wieku:

7 – 12 lat – 6 896

13 – 15 lat – 3 755

16 – 19 lat – 5 961¹⁹

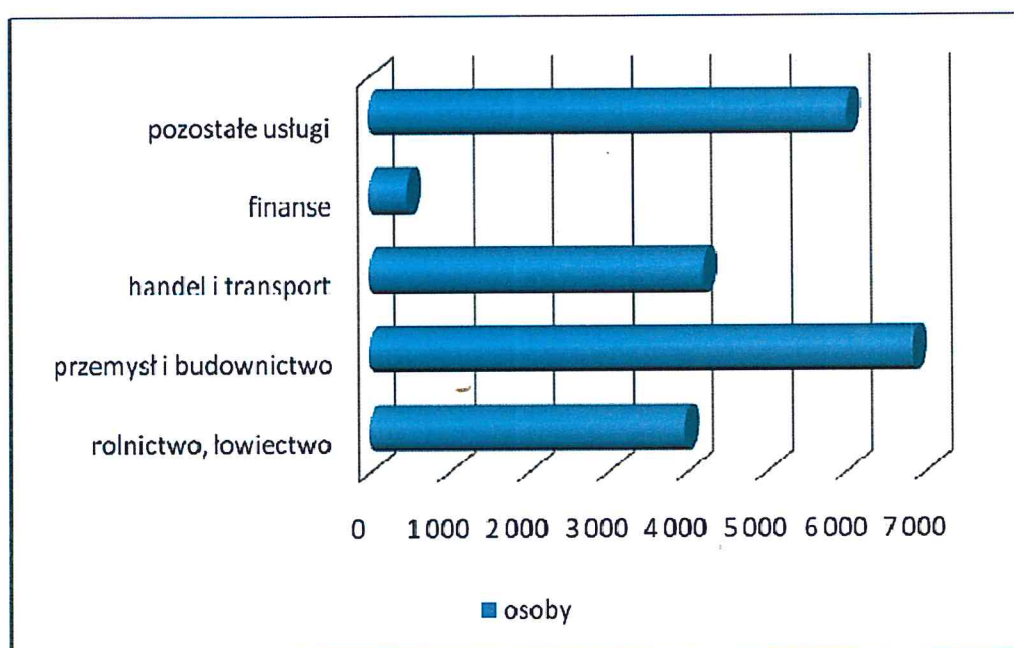
¹⁹<http://www.stat.gov.pl/vademecum>

3.3.2 Rynek pracy

Na dzień 31 XII 2012 r. ponad 21 500 mieszkańców Powiatu Stargardzkiego posiadało zatrudnienie. Strukturę zatrudnienia przedstawia poniższy wykres.

Wyk. 1 Struktura zatrudnienia

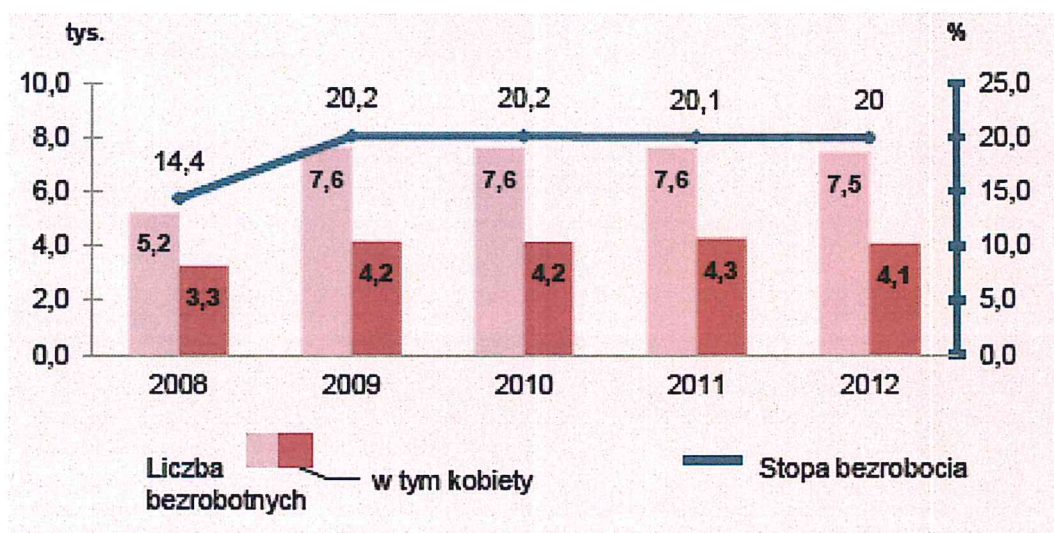
Opracowanie własne, Źródło: bank danych lokalnych GUS

Liczba ludności w wieku mobilnym tj. pomiędzy 18 – 44 rokiem życia wyniosła w 2012 r. **48 580** co stanowi **61%** ludności w wieku produkcyjnym.

Na ostatni dzień roku 2012 r. stopa bezrobocia w powiecie stargardzkim wyniosła 20 %. Jak na przestrzeni lat 2008 – 2012 kształtowała się wskaźnik bezrobocia przedstawia wykres 2.

Wyk 2 Bezrobocie rejestrowane

Źródło: www.stat.gov.pl/vademacum

Tab. 4 Podmioty gospodarki narodowej wg. przewidywanej liczby pracujących
- stan 31 III 2014 r.

Wyszczególnienie	Ogółem					
	Razem	0-9	10-49	50 – 249	250 – 999	1000 i więcej
Powiat stargadzki	12 374	11 925	362	80	5	2
gm. Miasto Stargard Szczeciński	8 214	7 904	249	58	3	0
gm. Chociwel	445	427	13	5	0	0
gm. Dobrzany	488	467	15	6	0	0
gm. Dolice	487	476	9	2	0	0
gm. Ińsko	296	287	6	2	1	0
gm. Kobyłanka	694	678	14	1	0	1
gm. Marianowo	201	190	10	1	0	0
gm. Stara Dąbrowa	216	208	8	0	0	0

*Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego
dla Powiatu Stargardzkiego*

gm. Stargard Szczeciński	1 016	984	27	3	1	1
gm. Suchań	317	304	11	2	0	0

Źródło: <http://www.stat.gov.pl>

4. Infrastruktura drogowa Powiatu Stargardzkiego

W 1998 roku oddano do użytku Południowe Obejście Starego Miasta, gdzie krzyżują się wszystkie ważne drogi. Stworzenie tzw. małej obwodnicy Stargardu odciążało od ruchu Stare Miasto i cenne zabytki. 28 maja 2008 roku ruszyła budowa południowej obwodnicy miasta, która zakończyła się 21 grudnia 2009 roku. Obwodnica weszła w skład drogi ekspresowej S10. W jej ciągu powstały trzy węzły: Stargard Szczeciński Zachód, Stargard Szczeciński Centrum, Stargard Szczeciński Wschód.

Powiat Stargardzki posiada bardzo dobre walory położenia, dostępności zagospodarowania przestrzennego i środowiska stwarzając przy tym korzystne warunki dla rozwoju gospodarczego.

Położenie Powiatu Stargardzkiego sprawia, że leży on na ważnym szlaku komunikacyjnym z możliwością transportową, umożliwiającą przyjęcie ruchu samochodowego oraz kolejowego. O możliwości tworzenia sprawnego systemu transportowego decyduje przede wszystkim infrastruktura drogowa, a w szczególności gęstość i struktura sieci drogowej oraz jej stan techniczny warunkujący poziom jakościowy połączeń.

Układ drogowy Powiatu Stargardzkiego tworzą drogi:

- 1) **krajowe** o łącznej długości w powiecie **84,3 km** tj.:
 - droga krajowa nr **10**, planowana droga ekspresowa S10 (Lubieszyn) – Szczecin – Stargard Szczeciński – Piła – Bydgoszcz – Toruń – Płońsk – (Warszawa) o długości 50,5 km,
 - droga krajowa nr **20** Stargard Szczeciński – Chociwel – Szczecinek – Kościerzyna – Gdynia – (Gdańsk) o długości 33,8 km.
- 2) **wojewódzkie** o łącznej długości w powiecie **83,3 km**, w tym:
 - droga wojewódzka nr **106** Rzewnowo - Golczewo - Nowogard - Maszewo - Łęczycza - Stargard Szczeciński – Pyrzyce o długości 22,6 km,
 - droga wojewódzka nr **142** Szczecin - Łęczycza – Lisowo o długości 35,89 km,
 - droga wojewódzka nr **144** Nowogard - Dobra – Chociwel o długości 5,67 km,
 - droga wojewódzka nr **151** odc. Świdwin - Łobez - Węgorzyno - Recz - Barlinek - gr. województwa /Gorzów Wielkopolski/ o długości 19,11 km²⁰.

²⁰ www.zzdw.koszalin.pl/

3) powiatowe, w tym:

a) w układzie podstawowym (185,02 km)

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi	Kilometraż	Długość
		opis	kilometraż	km
1	4113 Z	Od granicy powiatu - Strumiany - Sowno do skrzyżowania z drogą powiatową 1709Z	3+433- 4+771	1,328
			5+183- 6+752	1,328
2	4149 Z	Z kierunku Maszewa od granicy powiatu - Karkowo - Chociwel ul. Zachodnia	12+652- 22+422	9,77
3	4152 Z	Z kierunku Sokolniki - od granicy powiatu - Chlebówko - Białoń - Stara Dąbrowa - skrzyżowanie z drogą wojewódzką Nr 106	1+394 - 11+933	10,539
4	1703Z	Zieleniewo – Kunowo - Skalin-rondo Golczewo	0+000- 7+341	7,341
5	1709 Z	Skrzyżowanie z drogą wojewódzką Nr 142 - Sowno - Smogolice - Żarowo - Stargard Szczeciński ul. Podleśna, Piłsudskiego do skrzyżowania z drogą powiatową 1704 Z	0+000 - 16+145	16,145
6	1715 Z	Od drogi krajowej Nr 20 w Dzwonowie do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 142	0+000- 1+979	1,979
7	1716 Z	Skrzyżowanie z drogą wojewódzką Nr 106- ul. Główna - Witkowo - Kolin-Morzyca - Dolice ul. Wojska Polskiego, ul. Wiejska - Dobropole - Brzezina - granica powiatu	0+000- 31+048	31,048
8	1731Z	Marianowo-Barzkowice- Brudzewice -do granicy z gminą Stargard Szczeciński	0+000- 10+010	10,010
9	1734 Z	Od skrzyżowania z drogą krajową Nr 20- Trąbki - Marianowo ul. Stargardzka -Wiechowo - Dobrzany ul. Armii Czerwonej	0+000 - 16+245	16,245
10	1740 Z	Od skrzyżowania drogi krajowej Nr 20 Chociwel ul. Studzianki -Starzyce - Długie - Biała - Dobrzany ul. Karola Świerczewskiego , ul. Adama Mickiewicza - Szadzko -Tarnowo - Suchań ul. Młyńska do skrzyżowania z drogą krajową Nr 10	0+000 - 28+635	28,635
11	1741Z	Od drogi powiatowej 1740Z - Dobrzany ul. Staszica - Ognica - Wapnica skrzyżowanie z drogą krajową Nr 10	0+000 - 9+845	9,845

12	1754 Z	Od skrzyżowania z drogą Nr 20 Chociwel ulica Kołat - Kamienny Most - Ińsko ul. Bohaterów Warszawy do skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 151	0+000 - 14+944	14,944
13	1759 Z	Skrzyżowanie z drogą 1740Z - Linówko - skrzyżowanie z drogą 1754Z	0+000 - 8+531	8,531
14	1704 Z	skrz. z drogą 1703Z-Lipnik-Stargard Szczeciński/ Rondo 15 Południk - ul. Szczecińska – do Placu Zgody - Pierwszej Brygady - M. Konopnickiej – S. Żeromskiego - Brzozowa - Okrzei – J. Kochanowskiego –Nadbrzeżna – Światopełka do skrzyżowania z drogą krajową nr 20/	0+000- 7+540	7,54
15	1735 Z	Wiechowo – Sulino - Słodkowo	0+000- 7+915	7,915
		Słodkowo-Suchań ul. Polna	7+915- 9+605	1,69

Źródło: www.zdp.stargard.pl

b) w układzie uzupełniającym (około 365,768 km)

Lp	Nr drogi	Przebieg drogi		Dł. drogi km
		opis	kilometraż	
1	4303Z	z kierunku Dobra granica powiatu - Oświno - Bród - do dr.144	0+000-6+717	6,717
2	4347 Z	od granicy pow. -Storkowo-do istn. skrzyż. z dr.woj. nr 151	0+000-3+397	3,397
3	1700 Z	Warchlino - Małkocin od skrzyżowania z drogą 1717Z - Klepino - do granicy miasta Stargard	0+000-12+106	12,106
4	1701Z	Stacja PKP Reptowo - Kobyłanka ulica Chrobrego	0+ 000 - 3+352	3,352
5	1702Z	Niedźwiedź - Cisewo	0+000 - 7+091	7,091
7	1708Z	Warchlino- droga woj. 142	0+000 - 1,100	1,100
		od drogi woj. 142 - Poczernin - do drogi 1709Z	1+100 - 5+184	4,084
8	1711Z	Skrzyżowanie z drogą powiatową 1716Z – Krępczewo -Rzeplino-granica powiatu (Piasecznik)	0+000-14+646	14,646
9	1712Z	Kunowo - Koszewo - granica pow.	0+000 - 6+841	8,441
			6+841- 8+ 441	

10	1713Z	Koszewo - granica pow./Dębica /	0+000 - 2+873	2,873
11	1714Z	Stargard od granicy miasta - Kurcewo - Strzebielewo	0+00 - 6+088	6,088
12	1717Z	Małkocin do drogi 142 - Łęczycza -Białuń	0+000 -3+884 5+374-11+331	9,862
13	1719Z	Tolcz - Łęczyna - Stara Dąbrowa -Nowa Dąbrowa - Krzywnica	0+000 - 11+303	11,303
14	1720Z	Chlebowo - Chlebówko	0+000 - 4+082	4,258
15	1721Z	Dzwonowo - Bobrowniki - Lisowo	0+000 -6+914	6,914
16	1722Z	Chlebowo - Bobrowniki	0+000 - 4+205 4+205 - 7+ 045	7,045
17	1723Z	skrz. z dr. woj. Nr 143- Krzywiec	0+000 - 1+125	1,125
18	1724Z	Kania - Mała Kania	0+000 - 3+719	3,719
19	1725Z	Mokrzyca - Karkowo	0+000 -3+426	3,426
20	1726Z	od drogi wojewódzkiej nr 106- Grabowo - Kiczarowo - Ulikowo- Pęczino-Brudzewice - Słodkówko- skrzyżowanie z drogą nr 10	0+000 - 20+339	20,339
21	1727Z	Strachocin - Sułkowo - Tychowo	0+000 - 8+084	8,084
22	1728Z	od węzła Stargard Wschód drogi nr 10 - Tychowo do drogi krajowej nr 10	0+000 - 3+295	3,295
23	1729Z	od drogi krajowej nr 20 - Dalewo - Czarnkowo- Marianowo ulica Jeziorna i Sydonii	0+000 - 8+527	8,527
24	1730Z	Czarnkowo - Krąpiel	0+000 - 8+786	8,786
25	1934Z	skrzyżowanie z drogą nr 10- Krąpiel	0+000-0+460	0,460
			0+460-1+160	0,700
26	1732Z	skrz. z dr. 1726 Z -Golina-Tarnowo Pom.	0+000 - 11+580	11,58
27	1733Z	skrz.z dr. 1730 Z - Pęczino	0+000-0+800	0,800

28	1736Z	Odargowo - Szadzko	0+000 - 2+933	2,933
29	1737Z	Tarnowo - Modrzewo - Sierakowo- dr 1741Z	0+000 - 7+774	7,774
31	1742Z	Wapnica - Podłęczce do skrzyżowania z drogami gminnymi	0+834-4+085	3,251
32	1745Z	od drogi 1740Z Starzyce-Lutkowo	0+000 -5+384	5,384
33	1746Z	od drogi 1769Z(Mosina) do łącznika drogi 1745Z (Lutkowo)	0+000 - 1+400	1,400
		od łącznika z dr 1745Z(Lutkowo) do drogi 1740Z (Kozy)	1+400 - 6+572	5,172
34	1747Z	Kozy - Okole - Ciemnik	0+000 - 3+150	11,42
			3+150 - 3+703	
			3+703 - 3+807	
			3+807 - 6+203	
			6+203 - 6+422	
			6+422 - 8+693	
35	1748Z	Dobrzany ulica Dworcowa, Polna - Grabnica - Krzemień – Bytowo do drogi 1751Z	0+000 - 7+052	7,052
			7+052 - 10+497	3,445
36	1749Z	Grabnica od drogi 1748Z- Dolice do drogi nr 1750Z	0+000 - 1+791	3,091
			1+791 - 3+091	
37	1750Z	Dobrzany ul. Długa -do drogi 1751Z (Bytowo)	0+000 - 8+065	8,065
38	1751Z	od drogi 1741Z - Błotno -Bytowo - granica pow.	0+000 - 10+123	10,123
39	1752Z	od drogi 4303Z -Oświno - Wieleń - do drogi nr 20	0+000 - 6+763	6,763
40	1753Z	od drogi 4303Z Bród - do drogi 1752Z Wieleń Pomorski	0+000 - 3+267	3,267
41	1755Z	od drogi nr 20 -Lublino	0+000 - 2+641	10,558
		od Lublino - Kamienny Most - do Długie	2+641 - 4+367	
			4+367 - 5+425	
			5+425 - 6+900	
		Długie - Lutkowo - do drogi 1746Z	6+900 - 10+558	
42	1756Z	od drogi nr 20 - Sątysz	0+000 - 2+000	2,000
		Sątysz - do drogi 1754Z Ścienne	2+000 - 6+602	4,602

43	1757Z	Piątkowo - Długie	0+000 - 2+539	2,539
44	1758Z	Miałka do drogi 1754Z	0+000 - 0+587	0,587
45	1761Z	Linówko - do skrzyż. z dr. 1747 Z	0+000 - 4+230	4,230
46	1762Z	Storkowo - Studnica	0+000 - 4+444	4,444
47	1763Z	od drogi 151 do granicy pow. (Czertyń)	0+000 - 1+391	1,391
48	1765Z	Bytowo – granica pow.	0+000- 0+690	0,690
50	1768Z	Szadzko - Ognica od drogi 1740Z do drogi 1741Z	0+000 - 3+600	3,600
51	1769Z	Stacja Mosina - Kępno od drogi 1746Z do drogi 1734Z	0+000 - 2+479	2,479
52	1771Z	Lutkowo - od drogi 1746Z do drogi 1734Z (Dobrzany)	0+000 - 2+755	2,755
53	1772Z	Kamienny Most - Starzyce od drogi 1755Z do drogi 1740Z	0+000 - 2+531	2,531
54	1773Z	Warchlino - do granicy gminy(drogi gminnej Stara Dąbrowa)	0+000 -1+950	1,950
55	1775Z	z kierunku Barnim od granicy powiatu - Przewłoki	2+983 - 4+110	6,011
		Przewłoki	4+110 - 4+961	
		Przewłoki - Strzebielewo	4+961 - 5+625	
		Strzebielewo - Krępcowo	5+625 - 8+994	
56	1608Z	od gr. pow./Barnim /- Żalecino -Moskorzyn	5+333 - 11+351	6,018
57	1777Z	Krępcowo - Kolin	0+000 - 4+386	9,392
		Kolin - Szemielino	4+386- 7+070	
		Szemielino	7+070-7+525	
		Szemielino - Żalecino do drogi 1608Z	7+525-9+392	
58	1778Z	gr. powiatu./Przelewice/ - Warszyn - gr. powiatu /Pełczyce/	9+788 - 12+790	3,002
59	1779Z	od drogi 122 - Pomietów- do granicy powiatu (Przywodzie)	0+000 -2+430	2,43
			2+430-2+580	0,150
60	1780Z	Skrzany -do skrzyż. z dr. 1716 Z	0+000 - 3+144	3,144
61	1781Z	Warszyn - Brzezina	0+000 - 2+235	2,235
62	1782Z	Dolice - Brańcin	0+000 - 6+050	6,050
63	1784Z	Dolice od drogi 1716Z - Komorowo	0+000 - 1+950	5,986

		Komorowo - Sądów	1+950 - 5+986	
64	1785Z	Sądów	0+000 - 0+500	6,098
		Sądów - Ziemomyśl	0+500 - 3+725	
		Ziemomyśl - granica pow.(Bonin)	3+725 - 6+098	
65	1786Z	od drogi 1716Z (Brzezina) - Płoszkowo	0+000 - 2+021	2,021
66	1787 Z	Brańcecin - Lipka	0+000 - 1+691	1,691
67	1788 Z	Pomietów	0+000 - 0+ 476	0,476
67	1789Z	Rzeplino - Trzebień - Stacja PKP Dolice	0+000 - 3+500	7,450
			3+500 - 4+720	
			4+720 - 7+450	

Źródło: www.zdp.stargard.pl

- c) układ uzupełniający dróg powiatowych w terenach zabudowanych - ulice nie leżące w ciągach dróg (44,961 km)

L.p	Numer drogi	Przebieg drogi	
		Opis	Długość (m)
Miasto Stargard Szczeciński			
1	1829Z	Aleja Dębowa	1035,0
2	1832Z	Gen. Wł. Andersa	1206,0
3	1833Z	Księcia Barnima I	608,0
4	1835Z	Brzozowa od Polnej do skrz. z ul. Żeromskiego	1074,0
5	1836Z	Bułgarska	188,0
6	1837Z	Ceglana	948,0
7	1838Z	F. Chopina	699,0
8	1839Z	Czeska	515,0
9	1841Z	M. Drzymały	633,0
10	1842Z	Dworcowa	597,0
11	1845Z	Grunwaldzka	2100,0
12	1846Z	Jagiellońska	493,0
13	1847Z	Jesionowa	267,0
14	1848Z	Jugosłowiańska	586,0
15	1849Z	J. Kasprowicza	251,0
16	1850Z	Kaszubska	176,0
17	1851Z	J. Kilińskiego	236,0
18	1852Z	Klonowa	892,0

19	1858Z	W. Kossaka	321,0
20	1861Z	Z. Krasińskiego	343,0
21	1864Z	Kwiatowa	725,0
22	1868Z	B. Limanowskiego	618,0
23	1870Z	Łużycka od skrz. z ul. Szczecińska do skrz. z ul. Jugosłowiańską	149,0
24	1871Z	I. Łukasiewicza	146,0
25	1873Z	A. Mickiewicza	357,0
26	1875Z	Młyńska	273,0
27	1876Z	M. Moniuszki	239,0
28	1877Z	Nadbrzeżna od skrz. ul. Zakole do skrz. z ul. Kochanowskiego	222,0
29	1878Z	Nowowiejska	1270,0
30	1879Z	F. Nowowiejskiego	374,0
31	1880Z	Obr. Westerplatte	170,0
32	1881Z	Ochronna	215,0
33	1882Z	S. Okrzei od skrz. z ul. Kochanowskiego do skrz. ul. Struga	148,0
34	1883Z	L. Okulickiego	1128,0
35	1884Z	E. Orzeszkowej	1315,0
36	1886Z	I. Paderewskiego	431,0
37	1887Z	Partyzantów	273,0
38	1830Z	Piłsudskiego od skrz. z ul. Konopnickiej -1704Z do Placu Wolności -rondo	668,0
39	1892Z	Podmiejska	1897,0
40	1893Z	Polna	278,0
41	1894Z	Popiela	86,0
42	1896Z	Przybosia	235,0
43	1898Z	M. Reja	204,0
44	1899Z	W. Reymonta	924,0
45	1900Z	Robotnicza	375,0
46	1902Z	Rzeźnicza	563,0
47	1903Z	Sadowa	1591,0
48	1904Z	Serbska	134,0
49	1905Z	Sienkiewicza	318,0
50	1906Z	Wł. Sikorskiego	1192,0
51	1909Z	Słowackiego	437,0
52	1911Z	Sportowa	284,0
53	1915Z	Szymanowskiego	693,0
54	1916Z	Śląska	176,0

55	1917Z	Środkowa	72,0
56	1918Z	Światopełka od skrz. ul. Drzymały do skrz. z ul. Nadbrzeżną	309,0
57	1919Z	Towarowa	512,0
58	1921Z	Warszawska od skrz. z ul. Staszica do skrz. z ul. Bogusława IV	284,0
59	1922Z	Wiejska	530,0
60	1923Z	Wielkopolska	470,0
61	1925Z	Wieniawskiego	786,0
62	1926Z	Wojska Polskiego	1428,0
63	1927Z	S. Wyszynskiego	338,0
64	1933Z	Plac Targowy	125,0
		Razem	36130,0
Miasto Dobrzany			
1	1806Z	Leśna	1040,0
2	1808Z	Strażacka	73,0
3	1809Z	Wąska	123,0
4	1810Z	Zacisze	300,0
5	1811Z	Kościuszki	456,0
6	1812Z	Zielona	265,0
		Razem	2257,0
Miasto Chociwel			
1	1793Z	Dworska	713,0
2	1795Z	XXV Lecia PRL	276,0
3	1796Z	Kardynała Hłonda	95,5
4	1797Z	Rynkowa	520,5
5	1798Z	Słowackiego	287,0
6	1799Z	Zwycięzców	697,5
7	1800Z	Świerczewskiego	521,0
8	1801Z	Warszawska	205,5
9	1802Z	Wojska Polskiego	217,0
10	1803Z	Wolności	559,5
		Razem	4092,5
Miasto Ińsko			
1	1815Z	Młynarska	346,5
2	1816Z	Piękna	270,0
3	1817Z	Poprzeczna	211,0
4	1818Z	Poznańska	366,0
5	1819Z	Papieża Jana Pawła II	232,0
6	1821Z	Rybacka	252,0
7	1822Z	Stodolna	211,0
8	1824Z	Szewska	162,5

9	1825Z	Staromiejska	149,0
10	1826Z	Zamkowa	282,0
		Razem	2482,0

Źródło: www.zdp.stargard.pl

4) drogi **gminne** o łącznej długości 518 km.

Ważnym elementem infrastruktury mającym ogromny wpływ na rozwój transportu osób są przystanki komunikacyjne a w szczególności ich ilość i lokalizacja. Powiat Stargardzki w swoim zarządzie ma obecnie 158 przystanków. Wykaz ilościowy w podziale na gminy przedstawia tabela 4.

Tab. 5 Wykaz ilościowy przystanków zlokalizowanych w ciągu dróg powiatowych

Zarządzający	Nazwa Gminy	Liczba przystanków
ZDP Stargard	Chociwel	17
	Dolice	26
	Ińsko	12
	Marianowo	12
	Stargard Szczeciński	74
	Suchań	17
		158

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZDP Stargard Szczeciński

Siatkę tę uzupełniają przystanki przekazane przez Powiat Stargardzki na mocy podpisanych umów użyczenia gminom (w ilościach podanych poniżej), wraz z przystankami zlokalizowanymi w ciągu dróg krajowych, wojewódzkich i gminnych, oraz dróg będących w zarządzie Skarbu Państwa.

Tab. 6 Wykaz ilościowy przystanków zlokalizowanych w ciągu dróg powiatowych przekazanych gminom.

Nazwa gminy	Liczba przystanków
Dobrzany	24
Gm. Miasto Stargard Szczeciński	57
Kobylanka	12
Stara Dąbrowa	19
	112

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZDP Stargard Szczeciński

Tab. 7 Wykaz przystanków w Powiecie Stargardzkim zlokalizowanych w ciągu dróg krajowych

Lp.	Nr drogi	Ilość przystanków	Lokalizacja przystanku
1	10	2	Niedźwiedź
2	10	2	Tychowo
3	10	2	Krapiel
4	10	2	Barzkowice
5	10	2	Sadłowo
6	10	2	Suchanówko
7	10	2	Nosowo
8	10	2	Wapnica
9	20d	4	Święte
10	20d	2	Strachocin
11	20d	9	Stargard Szczeciński ul. Bydgoska
12	20	1	Stargard Szczeciński ul. M. Skłodowskiej – Curie
13	20	7	Stargard Szczeciński ul. Gdańska
14	20	3	Kiczarowo kol.
15	20	1	Gogolewo kol.
16	20	2	Gogolewo
17	20	2	Dalewo
18	20	1	Trąbki skrzyż.
19	20	2	Dzwonowo
20	20	2	Dzwonowo kol.
21	20	2	Lisowo
22	20	4	Chociwel
23	20	2	Wieleń
24	20	2	Sątyrz Pierwszy
25	20	2	Sątyrz Drugi
Razem		64	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDDKiA Szczecin Rejon Stargard Szczeciński

Tab. 8 Wykaz ilościowy przystanków w Powiecie Stargardzkim zlokalizowanych w ciągu dróg wojewódzkich

Lp.	Nr drogi	Ilość przystanków
1	106	20
2	142	8
3	151	16
Razem		44

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZZDW w Koszalinie RDW w Stargardzie Szczec.

5. Publiczny transport zbiorowy na terenie Powiatu Stargardzkiego

5.1. Transport drogowy osób

Do dnia 31 grudnia 2016 r. obowiązują regulacje prawne dotyczące zasad podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie transportu drogowego zawarte w ustawie z dnia 6 września 2001 r. *o transporcie drogowym*²¹

Krajowy transport drogowy, jak definiuje ustawa to nic innego jak podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób lub rzeczy pojazdami samochodowymi zarejestrowanymi w kraju, za które uważa się również zespoły pojazdów składające się z pojazdu samochodowego i przyczepy lub naczepy, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym jazda pojazdu, miejsce rozpoczęcia lub zakończenia podróży i przejazdu oraz droga znajdują się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej²².

Przewóz osób, w obecnym stanie prawnym, wymaga od przewoźnika posiadania zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym, wydanego w zależności o zasięgu prowadzonych przewozów, przez:

- wójta - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych na obszarze gminy,
- burmistrza albo prezydenta miasta - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych w komunikacji miejskiej,
- burmistrza albo prezydenta miasta, któremu powierzono to zadanie na mocy porozumienia, o którym mowa w *art. 4 pkt 7a*⁽⁴⁸⁾ - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych w komunikacji miejskiej w granicach określonych w *art. 4 pkt 7a lit. a*⁽⁴⁹⁾ albo *lit. b*⁽⁵⁰⁾,
- burmistrza albo prezydenta miasta, będącego siedzibą związku międzygminnego, o którym mowa w *art. 4 pkt 7a*⁽⁵¹⁾ - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych na obszarze gmin, które utworzyły związek międzygminny,
- prezydenta miasta na prawach powiatu, w uzgodnieniu z właściwym starostą ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów

²¹ Dz. U z 2012 roku Nr 1265 z późn. zm.

²² Tamże, art. 4 pkt.1

- na liniach komunikacyjnych przebiegających na obszarze miasta i sąsiedniego powiatu,
- starostę, w uzgodnieniu z wójtami, burmistrzami lub prezydentami miast właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych na obszarze powiatu, z wyłączeniem linii komunikacyjnych określonych w lit. a-d¹,
 - marszałka województwa, w uzgodnieniu ze starostami właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych wykraczających poza obszar co najmniej jednego powiatu, jednakże niewykraczających poza obszar województwa,
 - marszałka województwa właściwego dla siedziby albo miejsca zamieszkania przedsiębiorcy, w uzgodnieniu z marszałkami województw właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych wykraczających poza obszar co najmniej jednego województwa²³.

Na terenie Powiatu Stargardzkiego usługi w zakresie przewozu osób, na podstawie ww. zezwoleń do wydania, których organem właściwym jest Starosta Stargardzki świadczą przewoźnicy:

- 1) p. **Krzysztof Dąbek** prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Usługi przewozowe Krzysztof Dąbek, obsługujący linie komunikacyjne:
 - a) *Dobrzany – Stargard Szczeciński – Dobrzany* przez Kępno, Wiechowo, Marianowo, Trąbki, Dalewo, Gogolewo,
 - b) *Dobrzany – Stargard Szczeciński* przez Kol. Szadzko, Szadzko, Tarnowo, kol. Suchań, Suchań, Sadłowo, Krapiel,
 - c) *Odargowo – Stargard Szczeciński* przez Szadzko, Tarnowo, Modrzewo, Tarnowo, Suchań, Sadłowo skrzyż., Żukowo skrzyż. Krapiel, Tychowo skrzyż., Święte, Strachocin.

Przedsiębiorca wykonuje przewozy 20 autobusami zgłoszonymi do posiadanych zezwoleń.

²³ Tamże, art. 18ust. 1 pkt.1

2) p. **Adam Fedeńczak** prowadzący działalność pod nazwą Firma Handlowo – Usługowa Adam Fedeńczak, obsługujący linie komunikacyjne:

- a) *Stargard Szczeciński – Dobrzany – Stargard Szczeciński* przez Kiczarowo skrzyż., Gogolewo, Dalewo, Czarnkowo, Trąbki, Marianowo, Wiechowo, Kępno,
- b) *İnsko – Stargard Szczeciński – İnsko* przez Miałka skrzyż. nż, Ścienne skrzyż. nż, Ścienne, Kamienny Most, Chociwel, Lisowo skrzyż., nż, Dzwonowo, Dalewo, Gogolewo, Kiczarowo skrzyż.,
- c) *Chociwel – Stara Dąbrowa – Stargard Szczeciński* przez Karkowo, Kania 1, Kania 2, Chlebowo, Chlebówko, Rokicie, Krzywica, Nowa Dąbrowa, Stara Dąbrowa, Stara Dąbrowa 1, Stara Dąbrowa 2, Kicko, Kicko skrzyż., Grabowo kol. Grabowo,
- d) *Stargard Szczeciński – Chociwel – İnsko* przez Kiczarowo kol., Gogolewo, Dalewo, Dzwonowo, Lisowo, Chociwel, Kamienny Most, Ścienne skrzyż., Ścienne, Miałka skrzyż.

Przedsiębiorca wykonuje przewozy 9 autobusami.

3) p. **Marcin Fedeńczak** prowadzący działalność pod nazwą **TRANSMAR** obsługujący linie komunikacyjne:

- a) *Stargard Szczeciński – Chociwel – Stargard Szczeciński* przez Lisowo skrzyż., Bobrowniki, Dzwonowo, Dalewo, Gogolewo, Kiczarowo skrzyż.,
- b) *Stargard Szczeciński – Bobrowniki – Stargard Szczeciński* przez Kiczarowo skrzyż., Gogolewo, Dalewo, Dzwonowo.

Przedsiębiorca wykonuje przewozy 2 autobusami.

4) p. **Eugeniusz Dyba** prowadzący działalność pod nazwą **STYL-BUS** Przewozy Autobusem wykonujący transport osób na linii:

- a) *Stargard Szczeciński – Chlebowo* przez kol. Grabowo, Grabowo, Kicko skrzyż., Kicko, Stara Dąbrowa kol., Stara Dąbrowa, Łęczyna, Tolcz, Białuż, Chlebówko.

Przedsiębiorca wykonuje przewozy 12 autobusami zgłoszonymi do posiadanych zezwoleń.

5) **P. Artur Szklar** prowadzący działalność pod nazwą Przedsiębiorstwo Transportowe PHU „TRANSA” obsługujący linię:

- a) *Stargard Szczeciński – Warszyn – Stargard Szczeciński* przez Witkowo Pierwsze, Witkowo Drugie, Strzbielewo skrzyż., Kolin, Kolin kol., Morzyca Dolice, Dobropole, Brzezina, Warszyn.

Przedsiębiorca wykonuje przewozy 4 autobusami.

6) **P. Piotr Bonczał** prowadzący działalność pod nazwą Przewozy Osobowe Piotr Bonczał obsługujący linię komunikacyjną:

- a) *Żukowo – Stargard Szczeciński – Żukowo* przez Żukowo, Krapiel, Tychowo skrzyż., Tychowo wieś, Święte, Strachocin.

Przedsiębiorca wykonuje przewozy 10 autobusami.

7) **P. Lilia Szurgot** obsługująca linie komunikacyjne:

- a) *Stargard Szczeciński – Golina – Stargard Szczeciński* przez Ulikowo, Pęzino, Brudzewice, Barzkowice, Golino, Pęzino, Trzebiatów, Karpień skrzyż., Święte,
b) *Sulino – Pęzino – Stargard Szczeciński* przez Barzkowice, Brudzewice, Pęzino, Ulikowo,
c) *Bralecin – Przywłoki – Stargard Szczeciński* przez Rzeplino, Kępcewo, Strzbielewo, Przewłoki, Strzbielewo, Kurcewo, Strzyżno, Kluczewo,
d) *Słodkowo – Golina- Stargard Szczeciński* przez Marianowo, Wiechowo, Sulino, Barzkowice, Brudzewice, Golina, Pęzino, Trzebiatów, Krapień skrzyż., Tychowo skrzyż., Święte,
e) *Sulino – Brudzewice – Marianowo- Stargard Szczeciński* przez Marianowo, Wiechowo, Sulino, Barzkowice, Brudzewice, Słodkówko, Brudzewice, Golina, Pęzino, Ulikowo.

Przedsiębiorca wykonuje przewozy 17 autobusami zgłoszonymi do posiadanych zezwoleń.

8) **P. Tomasz Sochacki** prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przewóz Osób POL-BUS realizujący przewozy na liniach komunikacyjnych:

- a) *Marianowo – Czarnkowo – Barzkowice* przez Marianowo, Czarnkowo, Barzkowice,

- b) *Barzkowice – Sulino – Wiechowo – Marianowo* przez Barzkowice – Sulino – Wiechowo – Marianowo,
- c) *Kepy – Bobrowniki – Dzwonowo – Marianowo* przez Krzywiec, Bobrowniki, Dzwonowo, Trąbki,
- d) *Suchań – Stargard Szczeciński – Suchań* .

Przedsiębiorca wykonuje przewozy 11 autobusami.

Załącznik nr 1 przedstawia obowiązującą siatkę połączeń komunikacyjnych w przewozach powiatowych.

Uzupełnieniem powiatowej siatki połączeń, są przewozy, które swoim zasięgiem wykraczają poza obszar powiatu do realizacji, których zezwolenia wydał Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego oraz Prezydent Miasta Szczecina.

Tab. 9 Wykaz linii komunikacyjnych obsługiwanych zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego

Lp.	Nr zezwolenia	Nazwa przewoźnika	Linia komunikacyjna	Miejscowości rozkładu jazdy
1	0000425/5	PKS Wałcz Spółka z o.o.	Szczecin – Piła	Niedźwiedź, Motaniec, Kobylanka, Morzyczyn, Zieleniewo, Lipnik, Stargard Szczeciński, Święte, Tychowo skrzyż., Krapiel, Żukowo skrzyż., Sadłowo skrzyż., Suchań, Suchanówko, Nosowo, Wapnica
2	0000483/3	PKS w Szczecinku Spółka z o.o.	Szczecin - Złocieniec	Niedźwiedź, Motaniec, Kobylanka, Morzyczyn, Zieleniewo, Lipnik, Stargard Szczeciński, Kiczarowo, kol. Kiczarowo, Gogolewo, Dalewo, Trąbki, Dzwonowo, Lisowo, Chociwel, Lublino skrzyż., Kamienny Most, Kamionka, Ścienne, Miałka, Ińsko
3	0000484/6	PKS w Szczecinku Spółka z o.o.	Szczecin – Szczecinek	Strumiany, Warchlino, Bobrowniki skrzyż, Chociwel,
4	00001133/4	F.H.U Adam Fedeńczak	Nowogard – Maszewo - Stargard	Parlino – Łęczyna, Moskorzyn, Kicko skrzyż., Piaszcze,

				Grabowo, kol. Grabowo, Stargard Szczeciński
5	0000631/1	PKS Szczecin sp. z o.o.	Szczecin - Wałcz	Niedźwiedź, Motaniec, Kobylanka, Morzyczyn, Zieleniewo, Lipnik, Stargard Szczeciński, Święte, Tychowo skrzyż., Krapiel, Żukowo skrzyż., Sadłowo skrzyż., Suchań Suchanówko, , Wapnica
6	0000669/1	PKS Szczecin sp. z o.o	Szczecin - Piła	Kobylanka, Morzyczyn, Stargard Szczeciński, Krapiel Suchań, Suchanówko, Nosowo, Wapnica
7	0000831/3	PKS Gryfice sp. z o.o.	Resko – Szczecin	Parlino, Łęczycza, Kicko skrzyż., grabowo, Stargard Szczeciński, Zieleniewo, Morzyczyn, Kobylanka
8	0001228	PKS Gryfice sp. z o.o.	Łobez – Insko	Storkowo, Insko
9	0001247	PKS Gryfice sp. z o.o.	Pobierowo – Zgorzelec	Stargard Szczeciński
10	0001263	PKS Gryfice sp. z o.o.	Łobez – Chociwel	Chociwel
11	0001274/1	PKS Gryfice sp. z o.o.	Szczecin – Łobez	Chociwel
12	0001307	PKS Gryfice sp. z o.o.	Chociwel - Łobez	Bród, Chociwel, Kamienny Most, Karkowo, Kania
13	0000424/2	PKS Wałcz sp. z o.o.	Szczecin – Stargard Szczeciński – Miroslawiec – Wałcz - Piła	Niedźwiedź, Motaniec, Kobylanka, Morzyczyn, Zieleniewo. Lipnik, Stargard Szczeciński, Święte, Tychowo skrzyż., Krapiel, Żukowo skrzyż., Sadłowo skrzyż., Suchań, Suchanówko, Nosowo, Wapnica

14	0000790/1	PKS Szczecin sp. z o.o.	Szczecin – Elbląg	Chociwel
15	0001261	PKS Szczecin sp. z o.o.	Szczecin - Szczecinek	Lisowo, Chociwel,
16	0001262	PKS Szczecin sp. z o.o.	Szczecin – Toruń	Kobylanka, Stargard Szczeciński, Suchań
17	0001242	PKS Świdwin sp. z o.o.	Szczecin – Połczyn Zdrój	Niedźwiedź, Motaniec, Kobylanka, Morzyczyn, Zieleniewo. Lipnik, Stargard Szczeciński, Kiczarowo skrzyż., Gogolewo, Dalewo, Trąbki skrzyż, Dzwonowo, Lisowo, Chociwel
18	0001062/3	Przewóz osób Magdalena Fedeńczak	Nowogard – Jenikowo – Maszewo – Stargard Szczeciński	Parlino, Łęczycza, Kicko skrzyż., Grabowo, Stargard Szczeciński
19	0000972/9	F.H.U Adam Fedeńczak	Choszczno – Stargard Szczeciński	Suchań, Sadłowo skrzyż., Żukowo skrzyż., Krapiel skrzyż., Tychowo skrzyż., Święte, Strachocin skrzyż. Stargard Szczeciński
20	895/9	P.H.U TRANSA Artur Szklar	Pyrzyce – Okunice – Stargard Szczeciński	Stargard Szczeciński
21	0001058/5	P.H.U TRANSA Artur Szklar	Pyrzyce – Lubiatowo – Stargard Szczeciński	Stargard Szczeciński

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie

Tab. 10 Wykaz linii komunikacyjnych obsługiwanych zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Prezydenta Miasta Szczecin

Lp.	Nr zezwolenia	Nazwa przewoźnika	Linia komunikacyjna
1	68/5	Przedsiębiorstwo Transportowe PHU „TRANSA” Artur Szklar, 70-326 Szczecin, Al. Piastów 75/7	Stargard Szczeciński – Szczecin
2	91/2	Przewóz Osób Magdalena Fedeńczak, ul. 700 Lecia 17, 72-200 Nowogard	Szczecin – Stargard Szczeciński
3	95/4	BORYS BUS Sławomir Pietruszewski ul. Tańskiego 14b/7, 73-110 Stargard Szczeciński	Stargard Szczeciński – Szczecin
4	111/3	Przewóz Osób Magdalena Fedeńczak, ul. 700 Lecia 17, 72-200 Nowogard	Szczecin – Stargard Szczeciński
5	136/4	TRANSMAR Marcin Fedeńczak, ul. Armii Krajowej 28, 72-200 Nowogard	Stargard Szczeciński – Szczecin
6	165/3	Firma Usługowo – Handlowa Adam Fedeńczak, ul. Armii Krajowej 28, 72-200 Nowogard	Stargard Szczeciński – Szczecin
7	180/2	Przedsiębiorstwo Transportowe PHU „TRANSA” Artur Szklar, 70-326 Szczecin, Al. Piastów 75/7	Stargard Szczeciński – Szczecin

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Szczecin

5.2 Komunikacja miejska

Komunikacja miejska w Stargardzie Szczecińskim zaczęła funkcjonować w 1961 roku, kiedy na mocy Uchwały Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Stargardzie Szczecińskim w strukturze Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej powołano Miejski Zakład Komunikacji (MZK), który w ramach swojej działalności zajmował się transportem miejskim zarówno jako organizator, jak i przewoźnik. Obecnie przedmiotem działania zakładu jest wykonywanie zadań z zakresu przewozu regularnego w ramach lokalnego transportu zbiorowego w komunikacji miejskiej na terenie Stargardu Szczecińskiego i wybranych gmin na podstawie porozumień międzygminnych.

5.3 Transport kolejowy

Pierwsze połączenie kolejowe miasto uzyskało w 1846 roku, kiedy to 1 maja na stację w Stargardzie wjechała lokomotywa ciągnąca pociąg ze Szczecina. 4 marca 1846 r. została wydana koncesja na budowę Kolei Stargardzko-Poznańskiej (wówczas Kolei Starogrodzko-Poznańskiej). Całość linii oddano do użytku 9 sierpnia 1848 roku. Wiosną 1857 r. rozpoczęto budowę linii Stargard-Koszalin, którą oddano do użytku 1 czerwca 1859 r. Tym samym powstał pierwszy na Pomorzu węzeł kolejowy. Po budowach dla celów ogólnopństwowych zaczęto budować linie regionalne (drugorzędne); 31 sierpnia 1882 r. otwarto linię do Kostrzyna, a następnie 1 września 1895 r. linię do Piły, przez Ulikowo. Dopełnieniem kolei krajowych i regionalnych były koleje wąskotorowe; pierwszy odcinek przez Starą Dąbrowę do Ińska otwarto 14 stycznia 1895 r., ostatni odcinek oddano do użytku 15 listopada 1910 r., całość kolei mierzyła blisko 120 km²⁴.

Przez Powiat Stargardzki przebiegają obecnie linie kolejowe:

- nr 202 Stargard Szczeciński – Koszalin – Słupsk – Gdańsk,
- nr 351 Szczecin – Stargard Szczeciński – Krzyż Wielkopolski – Poznań.

Ze stacji Stargard Szczeciński można dojechać do miejscowości: Białystok, Bielsko-Biała, Choszczno, Ełk, Gdynia, Kalisz Pomorski, Konin, Kołobrzeg, Koszalin, Kraków, Krzyż, Lublin, Łobez, Łódź, Olsztyn, Poznań, Przemyśl, Szczecin, Szczecinek, Świnoujście, Terespol, Toruń, Warszawa, Zakopane, Opole.

5.4 Transport Lotniczy

Na obszarze Powiatu Stargardzkiego nie znajduje się lotnisko użytku publicznego wykorzystywanego do lotów handlowych i pasażerskich.

Najbliższe lotnisko obsługujące ruch pasażerski w relacjach krajowych i międzynarodowych to Port Lotniczy Szczecin Goleniów im. NSZZ Solidarność. Port ten znajduje się w Goleniowie, oddalonym od stolicy Powiatu stargardzkiego (miasta Stargardu Szczecińskiego) o około 40 km.

²⁴ S. Szwałik, op. cit., s. 68.

5.5 Transport indywidualny

Od kilku lat obserwuje się intensywny rozwój motoryzacji. Zanieczyszczenie środowiska naturalnego, zatłoczenie dróg oraz problemy społeczne są tylko niektórymi z efektów rosnącej presji motoryzacyjnej wpływającej na pogarszanie się życia na zurbanizowanych terenach.

Podobną tendencję obserwuje się na terenie obciążonym niniejszą analizą. Obok transportu publicznego definiowanego jako transport własny przedsiębiorstw gospodarczych mających własny tabor, najbardziej powszechnym rodzajem transportu, biorąc pod uwagę kryterium dostępność dla użytkownika, jest transport indywidualny, który realizuje potrzeby transportowe danej osoby, rodziny²⁵.

Jak przedstawia ewidencja prowadzona przez Starostę Stargardzkiego – organu właściwego do spraw rejestracji pojazdów, na dzień 31.XII.2013 r. w Powiecie stargardzkim zarejestrowanych było 40.342 pojazdów osobowych. Jest to o blisko 5 tys. pojazdów więcej w porównaniu do dnia 31.XII.2012 r. co daje tendencję wzrostową na poziomie 14 %.

Wskaźnik motoryzacji wyrażony jako liczba samochodów osobowych przypadających na 1000 mieszkańców dla terenu Powiatu Stargardzkiego wynosi 330.

²⁵ <http://mfiles.pl/pl/index.php/Transport>

6. Generatory ruchu

Funkcje, jakie pełnią generatory ruchu, wpływają na charakter realizowanych podróży. Miejsca pracy oraz nauki są najczęstszymi celami codziennych przemieszczeń odbywanych w określonych porach i po określonej trasie. Natomiast podróże związane z kulturą, życiem towarzyskim, zakupami, ochroną zdrowia oraz sprawami administracyjnymi są okazjonalne, cechują się najczęściej większą nieregularnością niż podróże wykonywane obligatoryjnie.

Głównymi generatorami ruchu obszaru Powiatu stargardzkiego są:

- strefy przemysłowe i duże zakłady pracy,
- placówki oświatowe,
- obiekty sportowe, rekreacyjne, kulturalne,
- obiekty handlowo – usługowe,
- instytucje publiczne,
- inne generatory ruchu (np. placówki służby zdrowia, cmentarz itp.)

Na terenie gminy miejskiej Stargard Szczeciński utworzono podstrefę Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, o łącznej powierzchni 208,4 ha.

W 2004 roku z inicjatywy dziesięciu sygnatariuszy, w tym między innymi Gmin Miasta Stargard Szczeciński, Powiatu Stargardzkiego, Agencji Rozwoju Przemysłu, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), PKP i Akademii Rolniczej w Szczecinie powstał przy drodze krajowej nr 10 *Stargardzki Park Przemysłowy (SPP)* - obszar inwestycyjny o powierzchni 103.1 ha nieruchomości zarówno zabudowanych jak i niezabudowanych.

Park zarządzany i promowany jest przez Stargardzką Agencję Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o., utworzoną przez miasto Stargard Szczeciński oraz Agencję Rozwoju Przemysłu w Warszawie.

Na terenie SPP znajduje się obecnie 70 firm oraz biurów, w którym funkcjonuje około 55 firm²⁶, wśród nich m.in.:

- 1) **BACKER OBR** - jedna z największych firm na rynku Polskim i Europejskim produkujących elementy grzejne,
- 2) **Klippan Safety Polska**- producent akcesorii do przemysłu samochodowego,

²⁶ Materiały SARL Stargard Szczeciński

- 3) **Firma Stargard Borst** - produkująca szczotki i środki utrzymania czystości,
- 4) **S.I.B.I.**- producent ciągów technologicznych do produkcji betonu oraz konstrukcji stalowych,
- 5) **Spaas Candles Polska** - producent świec,
- 6) **ZPS** - producent maszyn torowych,
- 7) **Luxpol - Bis** - producent dzianin,
- 8) **KUCA**- producent trakcji kolejowej oraz różnego rodzaju zbiorników i naczip specjalistycznych,
- 9) **Tradis Sp. z o. o.**²⁷

Szacuje się iż ilość miejsc pracy w Stargardzkim Parku Przemysłowym to ok. 3000 etatów.

Na terenie byłego Lotniska Kluczewo utworzono drugi park przemysłowy – *Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii*, na terenie którego funkcjonują obecnie dwie fabryki.

Dnia 31 lipca 2006 roku Koncern **Bridgestone** podpisał z miastem umowę na budowę fabryki opon na terenie byłego radzieckiego lotniska w Kluczewie, która rozpoczęła się wiosną 2007 roku. Zakład rozpoczął działalność w styczniu 2009 r. i jest to największa inwestycja tego typu na Pomorzu Zachodnim, której wartość wynosi 200 mln euro (750 miejsc pracy).

Tuż obok fabryki Bridgestone w sierpniu 2010 roku działalność rozpoczęła fabryka maszyn przeładunkowych fińskiego koncernu **Cargotec**. Koszt inwestycji wyniósł 64 mln euro i ma przynieść docelowo 400 miejsc pracy.

Dnia 1 czerwca 2009 r. podpisano umowę na inwestycję na terenie Stargardzkiego Parku Przemysłowego z belgijską firmą **Van Heyghen Staal**, która zainwestuje ok. 70 mln zł, tworząc 100 miejsc pracy.

Nie zapomnieć należy o zakładach przemysłowych funkcjonujących w północnej części miasta oraz zakładach zlokalizowanych na terenie osiedla Kluczewo tj. m.in. Cukrownia Kluczewo, Dutch Farmers.

Tereny miasta Stargardu Szczecińskiego to rozwinięty handel wielko i mało powierzchniowy.

W centrum miasta zlokalizowany jest C. H. Galeria Starówka, C. H. Zodiak, w części zachodniej C. H. Tesco i KAUF LAND.

²⁷ http://www.paiz.gov.pl/strefa_inwestora/parki_przemyslowe_i_tehnologiczne/stargard_pp

Niewątpliwie generatorami ruchu są urzędy państwowe i samorządowe mieszczące się na terenie Powiatu Stargardzkiego.

Tutaj odnaleźć możemy: Urząd Miejski Stargard Szczeciński, Urząd Gminy Stargard Szczeciński, Starostwo Powiatowe w Stargardzie Szczecińskim, Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Powiatową Komendę Policji w Stargardzie Szczecińskim, Powiatową Komendę Straży Pożarnej w Stargardzie Szczecińskim, Urząd Skarbowy, MOPS, GOPS-y itd.

Należy nie zapominać o ośrodkach kulturalnych tj. Stargardzkie Centrum Kultury, Młodzieżowy Dom Kultury, Muzeum, biblioteki, czy obiektach sportowych Ośrodka Sportu i Rekreacji.

7. Planowana sieć komunikacyjna

7.1 Informacje ogólne

Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 roku o *publicznym transporcie zbiorowym*²⁸ radykalnie zmienia dotychczasowy sposób organizowania i funkcjonowania przewozów w transporcie publicznym (opisany w rozdziale 5). Zmiana w dotychczasowym sposobie funkcjonowania transportu publicznego polega przede wszystkim na wprowadzeniu regularnego przewozu osób wykonywanego w ramach publicznego transportu zbiorowego, którego zorganizowanie leży w gestii organizatora.

Organizator publicznego transportu zbiorowego czyli właściwa jednostka samorządu terytorialnego odpowiada za organizowanie i funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego na obszarze swojej właściwości, która zadanie te wykonuje za pomocą:

- 1) operatora wybranego w trybie zapewniającym uczciwą konkurencję tj. w trybie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.), ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101 z późn. zm.) bądź art. 21 ust.1 ustawy tj. poprzez bezpośrednie udzielenie zamówienia, lub
- 2) własnego podmiotu powołanego do świadczenia usług przewozowych tj. spółki komunalnej bądź samorządowego zakładu budżetowego, lub
- 3) przewoźników komercyjnych.

W pierwszym jak i drugim przypadku, usługi z zakresu publicznego transportu zbiorowego wykonywane są zgodnie z treścią zawartej z organizatorem umowy o świadczenie takich usług na linii/liniach komunikacyjnych w niej określonych. Wykonawcę określa się mianem operatora. Umowa przyznaje operatorowi prawo i zobowiązuje go do wykonywania określonych usług związanych z wykonywaniem przewozów o charakterze użyteczności publicznej.

²⁸ Dz. U z 2012 roku Nr 1265 z późn. zm

W trzecim przypadku publiczny transport zbiorowy realizuje przewoźnik, czyli przedsiębiorca, który – na podstawie potwierdzenia zgłoszenia przewozu – wykonuje przewozy „komercyjne” niebędące przewozami o charakterze użyteczności publicznej.

7.2 Ocena i prognozy potrzeb przewozowych

Potrzeby przewozowe należą do potrzeb wtórnych, czyli potrzeb, dzięki którym zaspokaja się potrzeby pierwotne. Potrzeby te są spowodowane koniecznością realizacji procesu polegającego na przemieszczaniu się. Zapotrzebowanie na przemieszczanie się za pomocą publicznego transportu zbiorowego definiuje popyt na te usługi. Wiedza na temat usług przewozowych oraz jego rozkładzie w czasie i przestrzeni jest niezbędna do właściwego skonstruowania oferty przewozowej oraz ukształtowania podaży usług przewozowych.

Do dnia 31.12.2016 r. potrzeby przewozowe mieszkańców Powiatu Stargardzkiego w zakresie powiatowych przewozów pasażerskich realizowane są na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. - o *transportie drogowym* dzięki usługom przewozowym świadczonym przez przewoźników działających na zasadach komercyjnych w oparciu o zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych. Usługi te, wykonywane autobusami, zapewniają zaspokojenie podstawowych potrzeb przewozowych, uwzględniając generatory ruchu omówione w rozdziale 6.

7.3 Charakterystyka planowanej sieci komunikacyjnej

Powiatowe przewozy pasażerskie to przewozy wykonywane w granicach administracyjnych co najmniej dwóch gmin i niewykraczające poza granice Powiatu Stargardzkiego. Są to przewozy inne niż przewozy gminne, które mają charakter stricte lokalny, zaspokajający „codzienne” potrzeby przewozowe gminnej społeczności, za zorganizowanie których odpowiada gmina.

Rozdział 6 niniejszego opracowania wskazuje główne punkty – miejsca, będące celem podróży mieszkańców powiatu. Nie mając żadnych wątpliwości należy stwierdzić, że właśnie miasto Stargard Szczeciński – siedziba powiatu generuje ruch mieszkańców powiatu.

W tej sytuacji powiat, jako organizator powiatowych przewozów pasażerskich skupi się na uruchomieniu linii komunikacyjnych, które zapewnią mieszkańcom powiatu swobodne podróżowanie między miejscowościami będącymi siedzibami gmin a siedzibą powiatu tj. miastem Stargard Szczeciński.

Biorąc pod uwagę obecnie funkcjonującą siatkę drogowych połączeń komunikacyjnych, opisaną w dziale 5 planu tj. 24 linie komunikacyjne obsługiwane zgodnie z zezwoleniami wydanymi przez Starostę Stargardzkiego uzupełnione o linie komunikacje obsługiwane zgodnie z zezwoleniami, do wydania których organem właściwym jest Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego i Prezydent Miasta Szczecina, oraz dostęp do komunikacji zbiorowej miejskiej i kolejowej, Powiat uruchomi przewozy o charakterze użyteczności publicznej na liniach komunikacyjnych:

- 1) Ińsko – Chociwel – Stargard Szczeciński,
- 2) Dobrzany – Marianowo – Stargard Szczeciński,
- 3) Suchań – Stargard Szczeciński, trasę których obrazuje **załącznik nr 2**.

Jak przedstawia powyższa propozycja, spośród 8 miejscowości – siedzib gmin (z wyłączeniem miasta Stargard Szczeciński) przewozami użyteczności publicznej objętych zostanie 5 miejscowości tj. Ińsko, Chociwel, Dobrzany, Marianowo i Suchań.

Przewozami o charakterze użyteczności publicznej nie zostały objęte miejscowości Kobylanka i Stara Dąbrowa, których skomunikowanie z miastem Stargard Szczeciński zapewnia zgodnie z obowiązującymi od dnia 1 lutego 2010 r. porozumieniami Miejski Zakład Komunikacji w Stargardzie Szczecińskim.

Funkcjonujące połączenie kolejowe miejscowości Dolice z siedzibą powiatu obok drogowej sieci komunikacyjnej uzasadnia decyzję o wyłączeniu miejscowości z przewozów nadzorowanych przez organizatora.

Realizatorem przewozów na wymienionych liniach użyteczności publicznej będzie wyłoniony w przeprowadzonym postępowaniu przetargowym operator.

Planowaną siatkę powiatowych przewozów pasażerskich uzupełniać będą przewozy wykonywane przez przewoźników realizujących usługę komercyjną, po dokonaniu przez nich zgłoszenia o zamiarze wykonywania takiego przewozu i wydaniu przez organizatora potwierdzenia tego zgłoszenia w formie decyzji administracyjnej.

W tak funkcjonującej siatce Miasto Stargard Szczeciński – jako główny generator ruchu mieszkańców Powiatu Stargardzkiego zostanie skomunikowane ze wszystkimi miejscowościami – siedzibami gmin.

7.4 Źródła i formy finansowania przewozów użyteczności publicznej

Publiczny transport zbiorowy jest usługą, której realizacja ma na celu nieprzerwalne zaspokajanie potrzeb społeczeństwa na danym obszarze. Finansowanie publicznego transportu zbiorowego realizowanego w ramach użyteczności publicznej polega w szczególności na:

- 1) pobieraniu opłat (przychody ze sprzedaży biletów i innych opłat dodatkowych) w związku z realizacją usług świadczonych w zakresie publicznego transportu zbiorowego przez operatora, o ile z umowy o świadczenie usług wynika że opłaty te pobiera operator. Ta forma finansowania dotyczy wszystkich operatorów, bez względu na tryb ich wyboru,
- 2) przekazaniu operatorowi rekompensaty z tytułu:
 - utraconych przychodów w związku ze stosowaniem ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym (*budżet państwa*),
 - utraconych przychodów w związku ze stosowaniem uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym ustanowionych na obszarze właściwości danego organizatora (*budżet jednostki wprowadzającej ulgę*),
 - poniesionych kosztów w związku ze świadczeniem usług przez operatora wybranego w trybie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych lub art. 22 ust. 1 (*budżet organizatora*),
- 3) udostępnianiu operatorowi przez organizatora środków transportu na realizację usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, z zastrzeżeniem, że operator nie może ich wykorzystywać do wykonywania przewozów na zasadach komercyjnych²⁹.

Rekompensata, przysługuje operatorowi jeśli wykaże, że podstawą poniesionej straty są utracone przychody i poniesione koszty, w związku ze świadczeniem usług w zakresie

²⁹ www.bip.kprm.gov.pl

publicznego transportu zbiorowego, proporcjonalnie do poniesionej straty. Wysokość rekompensaty przyznawanej przez właściwe organy na pokrycie kosztów jest obliczana w sposób zapobiegający przyznaniu rekompensat w nadmiernej wysokości.

W ramach rekompensaty operatorowi przysługuje również tzw. rozsądny zysk, o którym mowa w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1370/2007.

Rekompensatę przekazuje właściwy organizator, jeżeli operator poniósł stratę i złożył wniosek o rekompensatę w trybie określonym w umowie o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu publicznego. We wniosku określa wysokość utraconych przychodów i poniesionych kosztów, a do wniosku dołącza dokumenty potwierdzające te wysokości.

W przypadku pozytywnej weryfikacji wniosku i załączonych dokumentów organizator:

- 1) występuje do właściwego marszałka województwa z wnioskiem o przekazanie rekompensaty w części stanowiącej zwrot utraconych przychodów z tytułu stosowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie drogowym do wysokości poniesionej z tego tyt. straty,
- 2) wypłaca przyznaną operatorowi rekompensatę w zakresie poniesionej straty z tyt.:
 - a) realizacji usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
 - b) utraconych przychodów w związku ze stosowaniem uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym ustanowionych na obszarze właściwości danego organizatora³⁰.

Zatem, reasumując powyższe, źródłem finansowania przewozów o charakterze użyteczności publicznej są:

- 1) środki własne JST będącej organizatorem, w tym: wpływy ze sprzedaży biletów oraz wpływy z opłat dodatkowych pobieranych od pasażerów (zgodnie z zapisami ustawy z dnia 15 listopada 1984r. – Prawo przewozowe),
- 2) środki z budżetu państwa,
- 3) inne np.: środki uzyskane z programów unijnych.

Przewozy użyteczności publicznej realizowane na liniach uruchomionych przez organizatora finansowane będą z opłat pobieranych przez operatora w związku z realizacją

³⁰ www.wspolnota.org.pl

usług przewozowych. Mając na uwadze obowiązek stosowania przez operatora ulg ustawowych przysługujących pasażerom, operator może ubiegać się o rekompensatę z tytułu poniesionych strat.

7.5 Środki transportu

System publicznego transportu zbiorowego organizowany przez powiat powinien cechować:

- powszechny dostęp do usług dla każdego,
- bieżące i nieprzerwane zaspokajanie potrzeb przewozowych społeczności na danym obszarze,
- nie wpływać negatywnie na środowisko naturalne.

Oferta organizatora spełniać będzie w zakresie środków transportowych zarówno oczekiwania osób mobilnych jak i z ograniczoną mobilnością tj. osób na wózkach inwalidzkich, z dysfunkcją narządu ruchu, osób niewidomych i niedowidzących, osób niesłyszących, rodziców z dziećmi w wózkach i osób z bagażem.

Operator, realizujący przewozy o charakterze użyteczności publicznej, będzie dysponować pojazdami dostosowanymi do potrzeb osób niepełnosprawnych, który będzie wykonywał przewozy na liniach wymagających takiego rodzaju taboru (zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem).

Transport jest jedną ze strategicznych gałęzi gospodarki, oddziałującym w szerokim zakresie na życie człowieka. Silniki spalinowe w pojazdach samochodowych w trakcie swojej pracy wydalają dużą ilość substancji szkodliwych do środowiska naturalnego oraz hałas. Do najbardziej szkodliwych składników spalin silnikowych należą: tlenki azotu, tlenek węgla, węglowodory, cząstki stałe, tlenki siarki oraz pozostałe związki w tym związki ołowiu.

Chcąc ograniczyć emisję szkodliwych substancji przez samochody ciężkie stosuje się Europejskie Normy Emisji Spalin (EURO), które po raz pierwszy zostały wprowadzone w roku 2000. Mechanizm działania EURO polega na wdrożeniu granicznych wartości emisji spalin, które muszą spełniać pojazdy, aby otrzymać homologację niezbędną do poruszania się po drogach UE (tab.8).

Tab. 11 Wartości graniczne emisji poszczególnych związków dla norm EURO.

Norma	Data wprowadzenia	CO (mg/kWh)	NMHC (mg/kWh)	NO _x (mg/kWh)	PM (mg/kWh)
EURO III	10.2000 r.	2 100	660	5 000	100
EURO IV	10.2005 r.	1 500	460	3 500	20
EURO V	10.2008 r.	1 500	460	2 000	20
EURO VI	01.2013 r.	1 500	130	400	10

Źródło: www.polsl.pl

Do tej pory EURO IV w największym stopniu dotyczyły ograniczenia emisji cząstek stałych (ze 100 mg/kWh w EURO III do 20 mg/kWh w EURO IV) oraz tlenku węgla (ze 2100 mg/kWh w EURO III do 1500 mg/kWh w EURO IV i V), a także tlenków azotu (z 5000 mg/kWh w EURO III do 3500 mg/kWh w EURO IV). Z kolei w EURO V ograniczenie odnosiło się głównie do tlenków azotu (z 3500 mg/kWh w EURO IV do 2000 mg/kWh w EURO V). Obecnie przemysł samochodowy wdraża rozwiązania pozwalające na spełnienie normy EURO VI. największe ograniczenia emisji w porównaniu do EURO V dotyczą tlenków azotu (NO_x), których maksymalna wartość będzie wynosić od 400 mg/kWh do 2000 mg/kWh, oraz cząstek stałych 10 mg/kWh do 20 mg/kWh dla EURO V.

Polska jako członek UE jest zobligowana do przestrzegania wytycznych dotyczących emisji spalin do powietrza. Dlatego też ważnym dla organizatora jest wyznaczenie operatora publicznego transportu zbiorowego, który dysponuje taborami o niskiej emisji spalin tj. EURO 5, EURO 6.

Spis tabel

Tab. 1 Charakterystyka gmin Powiatu Stargardzkiego	8
Tab. 2 Struktura mieszkańców powiatu wg. płci i gmin	10
Tab. 3 Placówki oświatowe Powiatu Stargardzkiego	11
Tab. 4 Podmioty gospodarki narodowej wg. przewidywanej liczby pracujących – stan 31.III.2014 r.	13
Tab. 5 Wykaz ilościowy przystanków zlokalizowanych w ciągu dróg powiatowych	24
Tab. 6 Wykaz ilościowy przystanków zlokalizowanych z ciągu dróg powiatowych przekazanych gminom	25
Tab. 7 Wykaz przystanków w Powiecie Stargardzkim zlokalizowanych w ciągu dróg krajowych	26
Tab. 8 Wykaz ilościowy przystanków w Powiecie Stargardzkim zlokalizowanych w ciągu dróg wojewódzkich	26
Tab. 9 Wykaz linii komunikacyjnych obsługiwanych zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego	31
Tab. 10 Wykaz linii komunikacyjnych obsługiwanych zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Prezydenta Miasta Szczecin	34
Tab. 11 Wartości graniczne emisji poszczególnych związków dla norm EURO	47

Spis wykresów

Wyk. 1 Struktura zatrudnienia	12
Wyk. 2 Bezrobocie rejestrowane	13

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie Powiatu Stargardzkiego w Województwie Zachodniopomorskim	7
Rys. 2 Powiat Stargardzki z podziałem na gminy	8
Rys. 3 Schemat tras linii komunikacyjnych MZK W Stargardzie Szczecińskim	35

Załącznik nr 1.
Istniejąca sieć połączeń komunikacyjnych
w granicach powiatu stargardzkiego

